

25. november 2013

UKA 2013/26
Hans Enoksen

Forslag til forespørgselsdebat om fordele og ulemper ved indsættelse af havbase-rede produktionsanlæg til afhjælpning af kapacitetsproblemerne inden for fiskeindustrien, for derved at opnå en bedre kommerciel udnyttelse af fiskemulighederne i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut Jens Immanuelson, Siumut)

Medlem af Inatsisartut Jens Immanuelson, Siumut, fremlægger et forslag til forespørgselsdebat om at her i vort land, skal have undersøgelser om at kunne få mere økonomi ud af fiskeriet og Siumut har følgende kommentarer:

Det er naturligt, at vi debatterer vore ressourcer, nemlig fisk, som har store økonomiske muligheder. Når man ser på, at vi bor på verdens største ø, og driver fiskeri ved fjordene i den vidtstrakte kyst, så er det ikke helt ved siden af, at sige, at vi ikke udnytter det fulde potentiale ved denne ressource.

I mange år har den manglende fulde udnyttelse af denne ressource medført hårde vilkår for fiskerne, idet de fisk der fanges skulle indhandles i landanlæg, hvilket har medført at man i lang tid har indhandlet på landanlæg til meget lave indhandlingspriser, hvilket vi må indrømme, at det er den største forhindring for at fiskeren kan forsørge sig selv og udvikle sit erhverv.

Her i vort land udnytter vi ikke alle fiskemulighederne og heller ikke udnytter alle fiskebanke på både indenskærs og udenskærs fiskeriet, og hvis vi skal øge det økonomiske udbytte af fiskeriet, må vi have initiativer til fuld udnyttelse af disse ressourcer.

Vi må indrømme, at vi ikke har det fulde overblik over mange uudnyttede fiskemuligheder her i vort land. Biologernes viden om fiskeri og fangstmuligheder er meget begrænsede, ligesom vi må indrømme, at vores viden om fisk og fangsttyr også er begrænsede, hvilket vi skal indrømme, at rådgivningen for det meste sker på baggrund af en begrænset viden.

På det vidtstrakte kyst i Østgrønland, som bl.a. rummer verdens største fjord og helt til Kap Farvel, har vi ikke fuld viden om de potentielle fiskebanke der findes på området, ligesom ressourcerne ikke udnyttes, selv om man siger, at der findes mange forskellige fisk på dette område.

Hvorfor skal vi gentagne gange ytre om, at der er mange fisk – uden at udnytte disse ressourcer. Selv i Østgrønland er der arbejdsløshed, ligesom man også der ønsker udvikling ligesom på alle andre steder, hvorfor vi også må arbejde for, at udviklingen også finder sted på Østgrønland, således at denne også kan blive til gavn for børn og unge.

Det er på tide at vi gør en større indsats for at lave udvikling på Østgrønland, ligesom vi må foretage særlige bevillinger til indhandlingsskibe samt forsøgsfiskeri på området, idet fiskere og fangere ikke længere vil være afhængige af indhandling af sælskind. Derfor er det på tide, at vi gør en indsats for at skabe nye økonomiske muligheder for borgerne samt de arbejdsløse på Østgrønland og går væk fra snik snak.

Såfremt fiskerimulighederne og de potentielle fiskebanker skal udnyttes til fulde og såfremt vi skal sprede fiskeriet til hele kysten, så kan vi ikke komme uden om at benytte indhandlingsskibe.

Disse vil medføre, at fiskerne kan opnå bedre indhandlingspriser på fisk, hvilket vil medføre at fiskerne kan få mere for de fisk som de indhandler, som igen medfører, at fiskerne får flere penge mellemhænderne til at kunne vedligeholde deres fartøjer samt ikke mindst vil besætningsmedlemmerne få mere i hyre. Flere indhandlede fisk vil også medføre bedre indhandlingspriser, hvilket også vil være til gavn for fiskerne, idet disse kan indhandle nye fiskearter.

På den anden side, vil indsættelse af indhandlingsskibe medføre, at der indhandles markant færre fisk på indhandlingsanlæg på land, hvilket igen medfører at arbejderne bliver sendt hjem på grund af råvaremangel, hvilket igen medfører færre skatteindkomster hos kommunerne, som igen medfører større sociale udgifter. Dette kan selvfølgelig ses som en forhindring, set især i lyset af den høje arbejdsløshed som vi oplever i disse år.

Fiskemulighederne her i landet bliver sat på en hård prøve, fordi vi ikke benytter alle de potentialer vi har på dette erhverv, ligesom vi baserer vores fiskeri på for få fiskearter, som man kun kan undre sig over, hvorfor dette er tilfældet.

Der er mange fisk, som vi blot smider ud som værdiløs bifangst, hvilket løber op til store mængder om året, til trods for, at vi påstår at fiskeri er vort hovederhverv. Hvor henne i resten af verdenen er man så rig, at man blot smider så store værdier ud?

Vi skal lave løsninger der indebærer, at vi ikke længere laver udsmid af fisk og dette må forbydes og det er på tide, at man træffer en politisk beslutning om dette, idet det ikke kan have sin rigtighed, at bifangst i form af torsk, hellefisk, rødfisk, blåhvilling, havkat og andre fisk bare smides ud. Denne form for ressourcospild kan vi ikke længe acceptere.

Indhandlingsmulighederne for fiskerne må også forbedres, idet fiskerierhvervet ikke længere kan være, at fiskerne bare står og ikke kan indhandle deres fangster. Er det også naturligt, at man opretholder monopol for indhandlingsanlæggene? På mange bygder tvinger man fiskerne til at have begrænsede muligheder, hvor man kun kan indhandle begrænsede mængder pr. dag, hvilket medfører at man kun kan få begrænset udbytte af fiskeriet, som igen medfører at fiskeriet ikke kan løbe rundt for de enkelte fiskere.

Indhandlingsanlæggene skal styrkes. Dertil kan som eksempel nævnes, at den lille torskekvote indtil nu ikke er opfisket, hvorfor man må konkludere, at vi står svagt på indhandlingssiden her på vort land, selv om vi påberåber fiskeriet for at være vort hovederhverv.

Derfor kan vi ikke komme uden om, at den videre planlægning af indhandlingssiden også skal medtage indhandlingsskibene som en mulighed. Når vi for eksempel skal udnytte torsken, er det naturligt at vi må tænke på, at øge de indhandlingsskibe der opkøber denne fiskeart.

Jeg vil benytte lejligheden til at ytre ønsket, om at man skal tage initiativ til, at samtlige indhandlingsanlæg på bygderne skal være i drift i 2014, idet flere af disse står ubenyttede hen, selv om borgerne på bygderne stærkt har brug for disse, hvorfor vi skal opfordre Naalakkersuisut om at disse skal sikre, at disse anlæg åbnes.

Hvis vi skal opnå, at øge fiskernes indtjeningsmuligheder, så må vi ligeledes bane vej for at kapaciteten samles på færre hænder. Hvorfor kan vi ikke give de hellefiskere der har ønsker at fusionere, når de ønsker at kunne sælge deres fangster direkte til udlandet om at kunne gøre det? Disse muligheder vil styrke mulighederne for at drive et rentabelt fiskeri. Det er en oplagt mulighed for at fiskerne for at kunne leve af deres fisker, ligesom man forbedrer besætningsmedlemmernes hyre, som igen har positiv effekt for det øvrige samfund.

Såfremt vi her på vort land skal styrke økonomien på fiskeriet, så må vi øge arterne der kan fiskes, ligesom vi må styrke vores viden og såfremt vi skal opnå disse, så må vi gentænke bevillinger samt undersøgelser.

Vi ved ikke hvor stor et fiskeri vi kan drive, idet vi ikke har undersøgt samtlige fiskebanker vi kan fiske på. Hvis vi skal tage hellefiskeriet i Nordgrønland som et eksempel, så udnyttes dette potentiale ikke fuldt ud, idet man siger, at man har begrænset viden om denne ressource, selv om brugerne, nemlig fiskerne, siger noget helt andet.

Hvis fiskeriets muligheder skal udnyttes mere end vi gør i dag, så må vi omorganisere området, således at vi kan finde løsninger der indebærer mere rentabelt fiskeri, for det kan jo ikke have sin rigtighed, at det kun er producenterne der tjener penge på fiskeriet via underbetaling af fisken.

Vi må gøre mere brug af indhandlingsskibe end tilfældet er i dag, såfremt flere fiskearter skal kunne indhandles af fiskerne, men på den anden side må vi nødvendigvis også genvurdere om vi også skal styrke indhandlingsanlæggene på land, hvor vi også medtager fordele og ulemper.